

سیدع ڈوز کلنتن
بلنجاوان ٢٠٢١

SIDANG DUN KELANTAN

BELANJAWAN **2021**

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN YANG KE-14 TAHUN 2020

- 19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 • 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020 •

Kebertahanan

Kemakmuran

Kebajikan

Falsafah BELANJAWAN 2021

* شَرَعَ لَكُم مِّنَ الْدِينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ۖ أَن أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَنْفَرُوا فِيهِ كَبُرٌ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا نَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ

١٣

"Allah telah menerangkan kepada kamu di antara perkara-perkara agama yang la tetapkan hukumaNya apa yang telah di perintahkan-Nya kepada Nabi Nuh, dan yang telah Kami (Allah) wahyukan kepadamu (wahai Muhammad), dan juga yang telah Kami perintahkan kepada Nabi Ibrahim dan Nabi Musa serta Nabi Isa, iaitu: "Tegakkanlah pendirian agama, dan jangan kamu berpecah belah atau berselisihan pada dasarnya" Berat bagi orang-orang musyrik (untuk menerima agama tauhid) yang engkau seru mereka kepadaNya. Allah memilih serta melorongkan sesiapa yang dikehendaki-Nya untuk menerima agama tauhid itu, dan memberi hidayah petunjuk kepada agama-Nya itu sesiapa yang rujuk kembali kepada-Nya (dengan taat)"

As-Syura: 13

"Allah telah memerintahkan kita semua supaya **berpadu** dalam **menegakkan pendirian agama, dan janganlah kita berpecah belah dan berselisihan.**

Kesatuan dan perpaduan dalam perkara ini menatijahkan kehidupan yang sejahtera bagi sebuah masyarakat dan kerajaan."

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

KADAR PENDAPATAN

PER KAPITA RAKYAT KELANTAN

Kadar pendapatan per kapita Negeri Kelantan pada tahun **2019** **meningkat** sebanyak **RM14,300** berbanding **RM13,677** pada tahun **2018**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PRESTASI KEWANGAN KERAJAAN NEGERI TAHUN 2019

Lebihan
semasa

RM445.69 juta

yang berpunca
daripada
peningkatan
kutipan hasil

RM438.25 juta

jumlah
keseluruhan
kutipan hasil

RM1.03 billion

Baki defisit terkumpul
Akaun Hasil Disatukan
menurun sebanyak

65.9%

berbanding tahun 2018 kepada

RM230.62 juta

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

CADANGAN KERAJAAN NEGERI KEPADА KERAJAAN PERSEKUTUAN

Sebanyak **RM39.101 BILLION** di bawah (RMK-12) dengan cadangan peruntukan bagi Rolling Plan 1 Tahun 2021 sebanyak **RM3.226 BILLION**

Kerajaan yakin **hubungan yang baik** antara **Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan** akan membolehkan projek-projek yang dikemukakan dapat disenaraikan untuk dilaksanakan dalam RMK-12

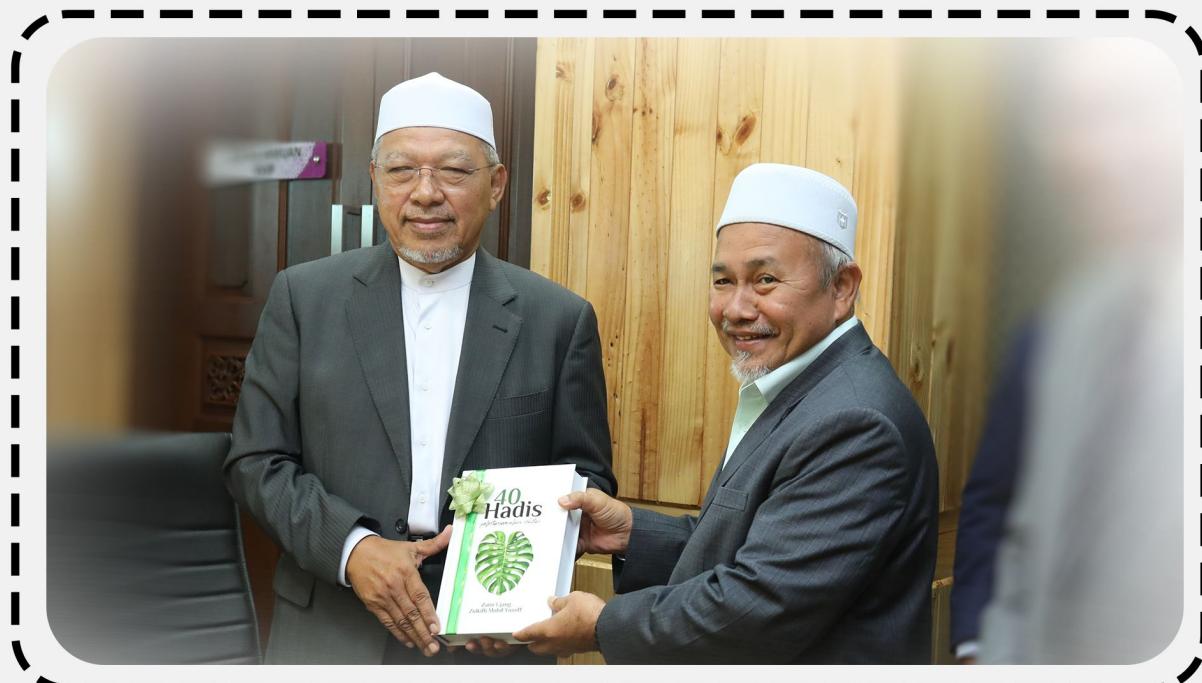

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

**TERIMA KASIH
KEMENTERIAN
ALAM SEKITAR DAN AIR**
Meluluskan Peruntukan Sebanyak
RM1.37 billion

Untuk Melaksanakan Projek-Projek Bagi
Memastikan Rakyat Kelantan Menikmati Bekalan
Air Yang Berkualiti

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

KELUARAN DALAM NEGERI KASAR (KDNK)

KDNK
Negeri
Kelantan

tahun
2018

2.6%

tahun
2019

5.3%

Maklumat Tambahan

Melepas paras nasional sebanyak **4.3%**

dan merupakan pertumbuhan **ketiga** tertinggi selepas Selangor (6.7%) dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (6.0%)

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

SUMBANGAN SEKTOR EKONOMI KEPADА KDNK

Ekonomi Kelantan menyumbangkan sebanyak
RM25.4 billion
kepada KDNK Malaysia pada tahun 2019

Meningkat sebanyak
RM1.3 billion (5.39%)
berbanding tahun 2018

Sumbangan Sektor Ekonomi kepada Negeri Kelantan:

- RM17.5 billion (69.1%)**
Sektor Perkhidmatan
- RM5.8 billion (22.8%)**
Sektor Pertanian
- RM1.3 billion (5.1%)**
Sektor Pembuatan
- RM383.1 juta (1.5%)**
Sektor Pembinaan
- RM353.2 juta (1.4%)**
Sektor Perlombongan dan Pengkuarian

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

TEMA DAN TERAS **BELANJAWAN**

Tema Belanjawan:

“BERKAT PERPADUAN, KELANTAN SEJAHTERA”

Teras Belanjawan 2021

1) KEBERKATAN : penekanan kepada aspek **pembangunan agama** dan dakwah, aspek **pentadbiran awam yang cekap** dan aspek **pendidikan** dan **pembangunan insan**.

2) KEMAKMURAN : penekanan kepada aspek **pengukuhan kewangan negeri**, peningkatan **sosio-ekonomi** rakyat, **pembangunan ekonomi** dan pelaburan serta pembangunan **infrastruktur** dan fizikal.

3) KEBAJIKAN : penekanan kepada aspek **kebersihan** dan **kesihatan rakyat**, khidmat kebajikan dan khidmat perbandaran.

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3 DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020

19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

STRATEGI BELANJAWAN

Belanjawan 2021 akan berpaksikan kepada
STRATEGI LAUTAN HIJAU berasaskan 4 strategi berikut:-

- 1** Strategi ekonomi yang berfokuskan kepada peningkatan ekonomi ke tahap yang lebih kompetitif melalui pertumbuhan hijau yang dipacu oleh sektor pertanian, pelancongan dan pembuatan

- 2** Strategi sosial yang berfokuskan kepada kualiti kehidupan rakyat melalui komuniti yang berlandaskan cara kehidupan hijau

- 3** Strategi alam sekeliling yang berfokuskan kepada kemampunan sumber alam sekeliling melalui usaha pengurangan impak perubahan iklim

- 4** Strategi urus tadbir yang berfokuskan kepada kepimpinan yang berwawasan melalui pengurusan pintar bagi meningkatkan prestasi

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

LANGKAH-LANGKAH MELAKSANAKAN STRATEGI BELANJAWAN

- 1** Memaksimumkan **kutipan dan tunggakan hasil tanah serta keseluruhan hasil Negeri** melalui pemerkasaan KPI kepada punca hasil utama Negeri
- 2** Memperluaskan lagi **bayaran caj dan permit** yang boleh dikenakan kepada sesalur utiliti, talian voltan tinggi dan air mentah
- 3** Mendapatkan **hasil-hasil baru** yang bakal diperoleh melalui pembukaan tanah-tanah industri dan bandar-bandar baru
- 4** Memperkasakan pembangunan Islam melalui **pembukaan bandar baharu berkonsepkan Islam dan membuka kawasan industri baru** bagi merancakkan lagi pertumbuhan ekonomi Negeri
- 5** Menarik pelaburan luar dengan **menyediakan infrastruktur lengkap** dan **mempelbagaikan projek-projek pelaburan**
- 6** Meningkatkan **Industri Agro-Pelancongan**
- 7** Meneruskan **Program Kebersihan, Keceriaan Bandar dan Penghijauan** serta memperkasakan pembangunan / penyusunan semula PBT berdasarkan Perbandaran Islam
- 8** Mengurangkan **masalah banjir dan penyuraian trafik** di kawasan-kawasan yang terpilih
- 9** Meningkatkan kemudahan asas dengan menyediakan **bekalan air terawat** dan **Rumah Kediaman Mampu Milik**
- 10** Meningkatkan **kebijikan** kepada golongan B40 dan ke bawah
- 11** Mendaulatkan agama melalui **pemerkasaan Bahagian Dakwah Halaqat dan Institusi Pondok**
- 12** Meneruskan kecemerlangan pendidikan dengan **menyusun semula perkhidmatan skim guru sandaran** kepada guru tetap dibawah YIK
- 13** Menangani **gejala sosial dan aktiviti maksiat** secara bersepadu
- 14** Memenuhi **manifesto Kerajaan Negeri Kelantan** pada Pilihan Raya Ke-14

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

ANGGARAN HASIL NEGERI

**RM214.91
juta** > Hasil Cukai

**RM454.44
juta** > Hasil Bukan Cukai

**RM354.32
juta** > Terimaan Bukan Hasil

**RM1.02
bilion** > Jumlah

Peningkatan dalam hasil sebanyak

RM274.96 juta (36.73%)

berbanding anggaran hasil
tahun 2020 sebanyak

RM748.71 juta

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

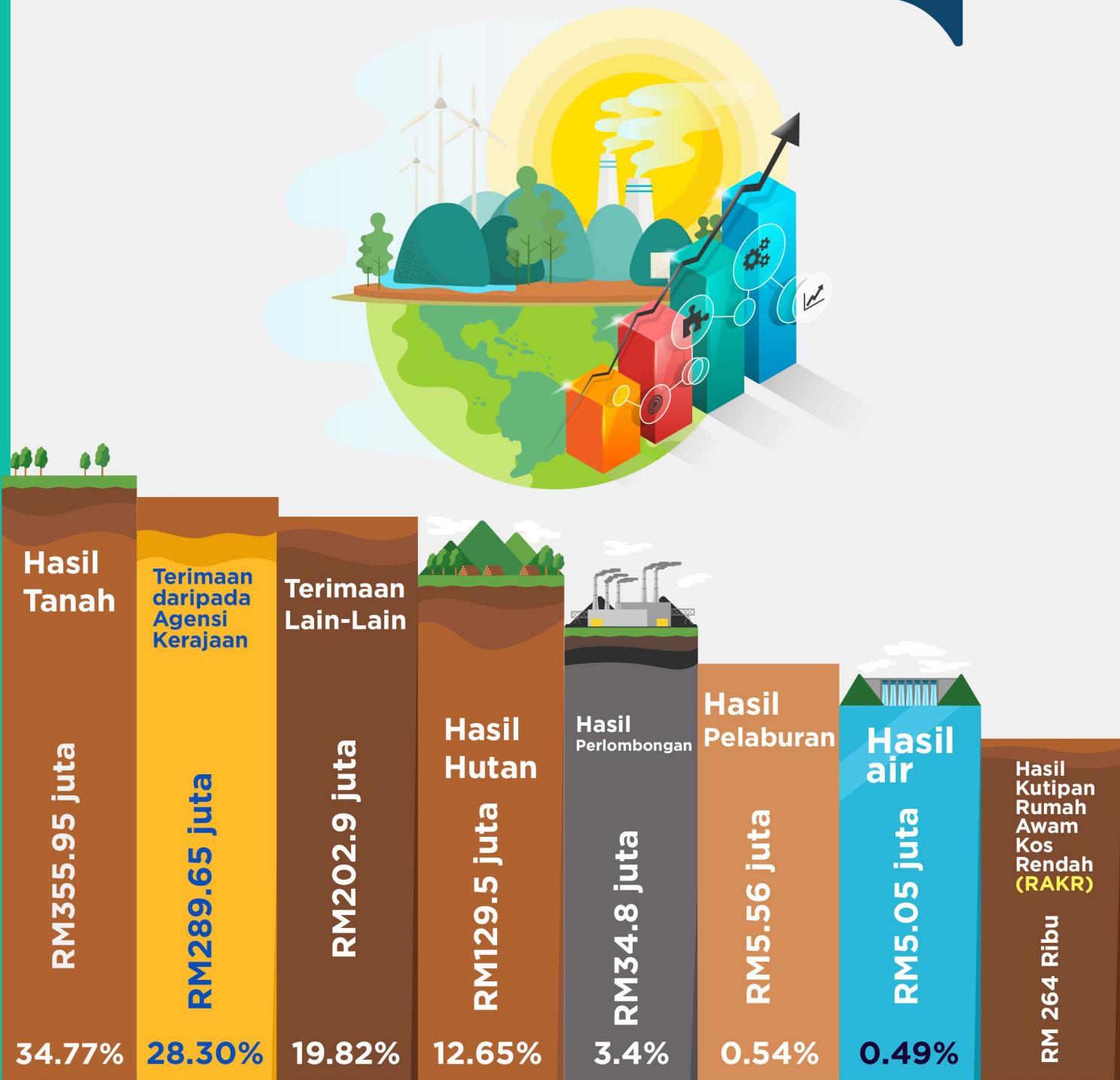

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

ANGGARAN PENYUMBANG HASIL NEGERI

Jumlah

RM1.02 billion

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

HASIL TANAH

Hasil tanah meliputi:-

Premium tanah	RM 114.10 JUTA
Cukai tanah	RM 94.93 JUTA
Tender jualan tanah	RM 30.00 JUTA
Notis dan denda lewat bayaran	RM 28.90 JUTA
Tunggakan cukai tanah	RM 27.96 JUTA
Royalti batu batu	RM 15.50 JUTA
Permit dan lesen berkaitan tanah dan galian serta lain-lain	RM 14.85 JUTA
Bayaran pendaftaran	RM 11.30 JUTA
Bayaran gadaian	RM 6.85 JUTA
Bayaran pindahmilik	RM 6.16 JUTA
Bayaran pejabat	RM 5.40 JUTA

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

TERIMAAN DARIPADA AGENSI KERAJAAN

Penyumbang kedua terbesar dengan
sumbangan sebanyak
RM289.65 juta (28.30%)
daripada keseluruhan jumlah hasil

Terimaan daripada anak-anak syarikat
Agenси Kerajaan Negeri termasuk
pelbagai sumbangan yang lain
dianggarkan berjumlah

RM5.5 juta

Terimaan daripada Kerajaan
Persekutuan dianggarkan
berjumlah
RM284.15 juta

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

TERIMAAN LAIN-LAIN

Penyumbang ketiga terbesar
**RM202.9 JUTA
(19.82%)**

daripada keseluruhan jumlah hasil

RM100 JUTA

RM52.56 JUTA

RM35.29 JUTA

RM10 JUTA

RM3 JUTA

RM1.05 JUTA

RM1 JUTA

Pampasan Empangan Nenggiri

Lebihan dari Akaun Amanah yang lain

Bayaran balik pinjaman oleh Badan-Badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan

Pengeluaran Kuari

Pembebasan Hutan Simpan

Lesen Air Mentah

Fi memproses permohonan

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

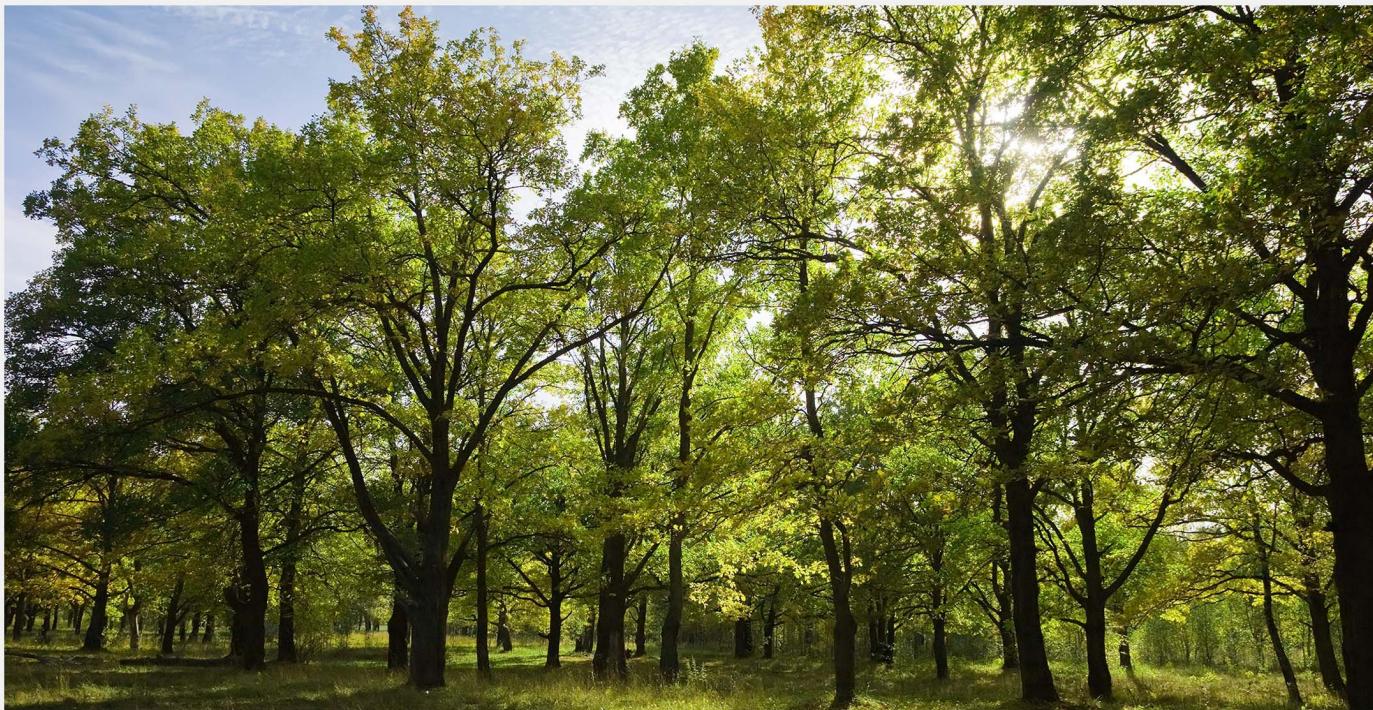

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

HASIL HUTAN

Penyumbang keempat terbesar dengan sumbangan sebanyak **RM129.5 juta (12.65%)** daripada keseluruhan jumlah hasil. Ia menunjukkan peningkatan sebanyak **RM6.5 juta (5.28%)** berbanding anggaran pada tahun 2020 sebanyak **RM123 juta**.

Hasil hutan meliputi:-

1) Premium perhutanan	RM50 JUTA
2) Royalti kayu-kayan	RM32 JUTA
3) Gantirugi dan pampasan	RM27 JUTA
4) Permit dan lesen perhutanan	RM10 JUTA
5) Bayaran Jabatan Hutan	RM5 JUTA
6) Tribute konsesi hutan	RM5 JUTA
7) Lesen kilang industri perhutanan	RM500 RIBU

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

HASIL PERLOMBONGAN

Menyumbang sebanyak

RM34.8 juta (3.4%)

daripada keseluruhan jumlah hasil

.....
penurunan sebanyak

RM6.65 juta (16.04%)

berbanding anggaran
pada tahun 2020

RM41.45 juta

.....
Antaranya meliputi

[RM20 juta] Royalti Emas

[RM12 juta] Royalti manganese

[RM1 juta] Royalti bijih besi

[RM750 ribu] Royalti feldspar

[RM700 ribu] Permit galian

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

ANGGARAN PERBELANJAAN MENGURUS

Perbelanjaan Tanggungan
RM43.83 juta

Perbelanjaan Bekalan
RM1.05 billion

Jumlah
RM1.09 billion

RM27.4 juta (62.51%) daripada Perbelanjaan Tanggungan **diperuntukkan untuk membayar hutang** Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan

Kerajaan Negeri Kelantan pada setiap tahun **sentiasa konsisten dalam membayar hutang-hutang** Kerajaan Persekutuan mengikut kemampuan aliran tunai Kerajaan Negeri

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERBELANJAAN BEKALAN

Sebanyak RM 1.05 bilion diperuntukkan kepada 31 buah Jabatan Kerajaan Negeri dan Perkhidmatan Serbanika serta Peruntukan kepada Kumpulan Wang Terkanun manakala untuk Perbelanjaan Mengurus ia melibatkan:-

**Pemberian dan Kenaan Tetap
RM708.5 juta (65.02%)**

**Emolumen
RM191.08 juta (17.53%)**

**Perkhidmatan dan Bekalan
RM142.98 juta (13.12%)**

**Aset
RM42.70 juta (3.92%)**

**Lain-lain perbelanjaan
RM4.43 juta (0.41%)**

Jabatan-Jabatan Negeri hendaklah berbelanja dengan berhemah sesuai dengan Konsep PENGURUSAN IHTIRAFI dan STRATEGI LAUTAN HIJAU yang diterapkan oleh Kerajaan Negeri kepada semua penjawat awam Negeri

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Anggaran

PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

Peruntukan Negeri
Sumber Pinjaman

RM419.29 juta
RM60 juta

Jumlah

RM479.29 juta

Daripada keseluruhan peruntukan pembangunan,
Kerajaan Negeri telah memperuntukkan **RM87.2 juta**
bagi Pembangunan Bandar Berkonseptan Islam (**Islamic City**)
di Pasir Tumboh

Komponen-Komponen:-

**Kompleks Masjid, As-Souq Centre, Apartment Mampu Milik,
Halal Hub, Pusat Kebajikan Anak Yatim, Pusat Kebajikan
Muallaf, Pusat Komuniti, Taman Sekebun Bunga, Taman
Awam Hutan Bandar, Perumahan, Homestay, Kompleks
Muzium, Sekolah Antarabangsa, Pusat Perubatan An-Nisa',
Yayasan Kebajikan, Kolam Takungan dan lain-lain**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PERBELANJAAN SEBENAR YANG **SURPLUS**

RM445.69 JUTA

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

RUMUSAN BELANJAWAN 2021

Tema Belanjawan :
Berkat Perpaduan Kelantan Sejahtera

◎ Memperuntukkan sejumlah **RM1.57 bilion**
sebagai perancangan berbelanja secara berhemat

Kenaikan Terimaan Bukan Hasil

» **121.94 %**

Kenaikan Perbelanjaan
Pembangunan Negeri

» **91.01 %**

Penurunan Pinjaman Kerajaan

» **-33.33 %**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Program **KEAGAMAAN**
RM37.71 JUTA

RM30.02 juta

Perbelanjaan mengurus Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Kelantan

RM7.69 juta

Diperuntukkan untuk program-program keagamaan melalui JAHEAIK

Bantuan Masjid & Surau

3 JUTA

Program Halaqat

1.5 JUTA

250 RIBU

Program penyelidikan dan penguatkuasaan

Program majlis bersama ulama, guru pondok, ketua madrasah

300 RIBU

980 RIBU

Pelbagai program dakwah, kursus & pembangunan insan

Program-program rasmi keagamaan

812 RIBU

850 RIBU

Program-program bimbingan keagamaan untuk pembangunan keluarga dan komunikasi sosial

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PEMBANGUNAN INSTITUSI KEAGAMAAN DAN PROGRAM KEAGAMAAN MELALUI PEJABAT PEMBANGUNAN NEGERI

RM4 JUTA

Pembinaan dan
pembaikian
masjid-masjid

RM600 RIBU

Program Ihya Ramadhan
di peringkat negeri

RM3.18 JUTA

Pembinaan
Kompleks Islam
Jajahan Pasir Puteh

RM160 RIBU

Program
Tilawah Al-Quran

RM2.96 JUTA

Pembinaan bangunan
baru Jabatan Mufti

RM150 RIBU

Program
Ihya Ramadhan
di peringkat jajahan

RM1 JUTA

Program Madinah
Ramadhan di Tunjong

RM90 RIBU

Program-program lain

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

INSTITUSI AGAMA

Pengurusan & Sumbangan

RM30.02 juta

Pengurusan Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Kelantan

RM7.39 juta

Pengurusan Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kelantan

RM2.2 juta

Pengurusan Jabatan Mufti Negeri Kelantan

RM1.19 juta

Pengurusan Jabatan Pendakwaan Syariah Negeri Kelantan

RM1 juta

Sumbangan tahunan kepada Majlis Agama Islam dan Adat Istiadat Melayu Kelantan

RM1 juta

Prasarana Material Pelaksanaan Kanun Jenayah Syariah II

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PENDIDIKAN (RM136 JUTA)

- ▶ Peruntukan kepada Yayasan Islam Kelantan
RM121 juta
- ▶ Program Pendidikan Pra Sekolah, Aktiviti Pendidikan, Bantuan Pelajaran, Dana Pendidikan Guru Yayasan Islam Kelantan, Program Pengajian Tinggi Dan Galakan Sekolah Rendah Islam Serta Anugerah Kecemerlangan Pelajar
RM8 juta
- ▶ Projek-Projek Pembangunan Dan Penyelenggaraan Sekolah-Sekolah Yayasan Islam Kelantan
RM4 juta
- ▶ Peruntukan kepada Kolej Islam Antarabangsa Sultan Ismail Petra
RM2 juta
- ▶ Program-Program Pembangunan Pondok Dan Pusat Tarbiah
RM1 juta

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

YAYASAN ISLAM
KELANTAN
RM121 juta

1

Peningkatan sebanyak
RM18.5 juta (18.05%)
daripada tahun 2020

2

RM 7 juta daripadanya
diperuntukkan bagi menaiktaraf
Skim Guru Sandaran kepada
Guru Tetap

3

Bermula tahun 2021, **10 buah** sekolah
printis YIK akan diterapkan kurikulum
dan ko-kurikulumnya berteraskan
Dasar Pendidikan Rabbani Kelantan

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Program
BELIA DAN SUKAN SERTA BINA INSAN

RM6.1 juta

Program belia dan sukan termasuklah
melahirkan Generasi Sejahtera (GENTERA)

RM2.2 juta

Program Bina Ummah dan Program Cakna Rakyat

RM500 ribu

Projek pembangunan belia

RM200 ribu

Program Pembangunan Sumber Manusia

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

**PERUNTUKAN
KEPADA
AGENSI PEMBANGUNAN
MODAL INSAN**

RM2 juta

Perbadanan Perpustakaan
Awam Kelantan

RM320 ribu

Yayasan Amanah Tok
Kenali Negeri Kelantan

RM300 ribu

Institut Pemikiran Tok
Guru Dato' Bentara Setia

RM100 ribu

Institut Latihan Perguruan
Kelantan

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Fokus utama Negeri dalam pembangunan RMK-12:

**Pembinaan rangkaian jalanraya
dan lebuhraya yang lebih efisyen dan selamat
bagi menggalakkan lebih banyak
pertumbuhan ekonomi**

**Menaiktaraf dan membuka lebih
banyak pusat pertumbuhan baharu
yang dijangka akan memberi lebih banyak
peluang pekerjaan kepada rakyat**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Pembangunan **Jajahan**

RM61.57 juta

Perbelanjaan mengurus kepada semua Pejabat Tanah dan Jajahan

RM500 ribu

Program-program pembangunan tanah dan wilayah

PBT

RM7 juta

Peruntukan jalan, longkang dan parit

RM5.62 juta

Pemberian mengurus dan gantian cukai PBT serta sumbangan membantu kadar rumah awam kos rendah

RM4 juta

Pembangunan PBT

RM2.5 juta

Membina dan membaiki pasar dan gerai dalam kawasan PBT

Mukim

RM400 ribu

Peruntukan Urusetia Pembangunan Penghulu

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

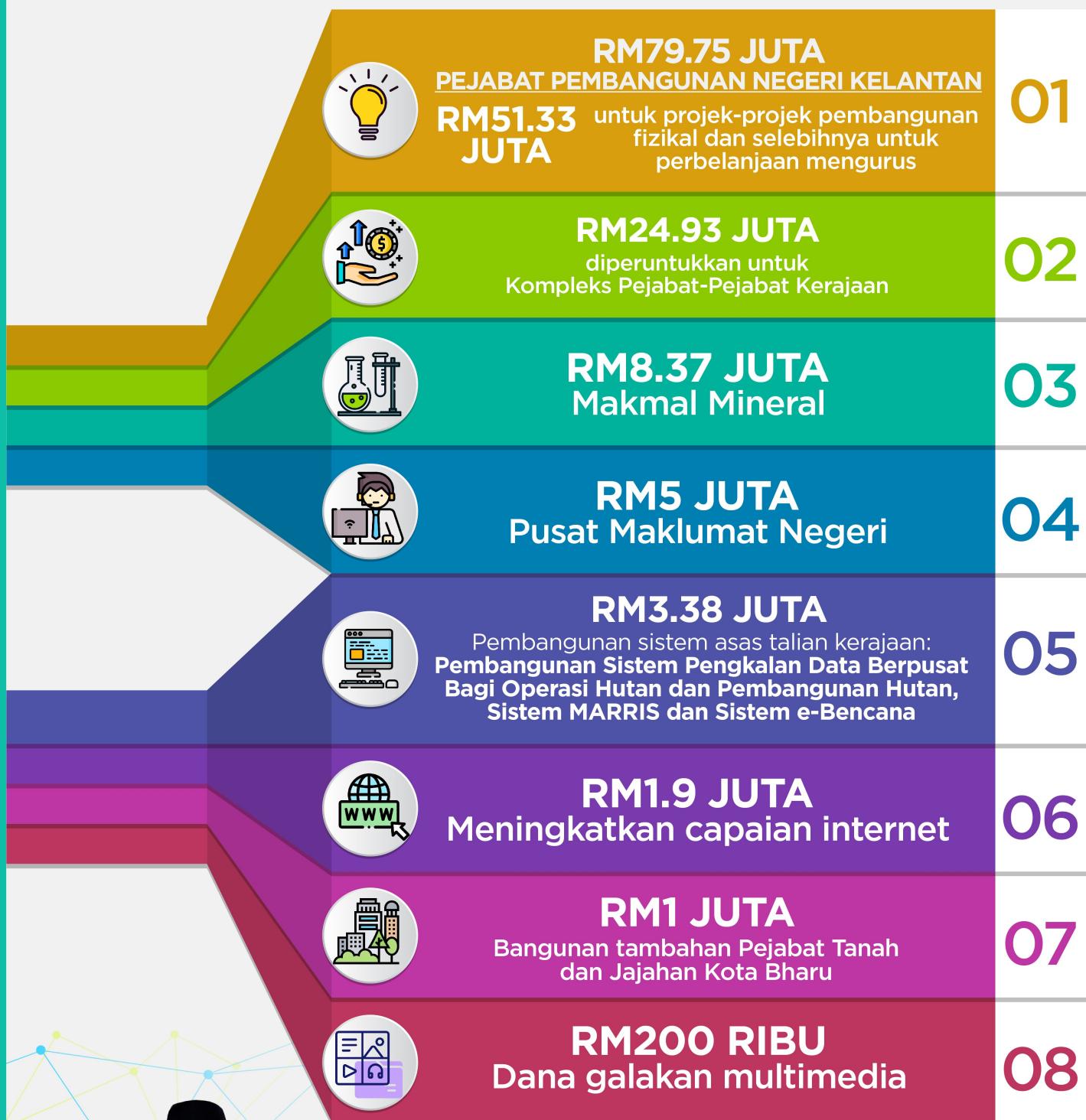

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

ANTARA PROJEK PEMBANGUNAN DI KELANTAN

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

RM15.48 JUTA

diperuntukkan
untuk pembinaan

RUMAH MAMPU MILIK KEPADА RAKYAT

Kerajaan Negeri juga memperuntukkan:-

RM15.26 JUTA Rumah Mampu Milik Kerajaan di *Badang*

RM10 JUTA Rumah Mampu Milik Kelantan
di *Bunut Susu*

RM6.4 JUTA Program Bantuan *Rumah Dhu'afa*

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PROJEK PEMBERIAN KERAJAAN NEGERI **RM14.75 juta**

Diantaranya :-

Rumah Tadahan Rahmat di Kuala Krai

■ **RM6.6 juta**

Pondok Moden Antarabangsa di Pulai Chondong

■ **RM5 juta**

Taman Konservasi Raflesia di Lojing

■ **RM2 juta**

Program Bersepadu Menangani Gejala Sosial

■ **RM0.65 juta**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

JABATAN KERJA RAYA

RM32.55 juta
Perbelanjaan mengurus

RM26.61 juta
Memperluaskan sistem
rangkaian jalan negeri

RM10 juta
Pembinaan dan menaiktaraf
jalan-jalan kampung

**RM4.2 juta (3 juta untuk
Madinatul Athathi - Furniture City)**
Pembinaan kemudahan
infrastruktur di kawasan
industri

RM4 juta
Pembinaan dan pembaikan
jambatan di seluruh negeri

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

BEKALAN AIR DAN KUALITI AIR BERSIH

RM30 juta

Pinjaman kepada AKSB

Membina
5 Loji Rawatan Air Mini

di Jelawat, Kedai Buloh, Ketereh, Meranti Baru dan Teluk Mesira

Menaik taraf proses rawatan di Loji Rawatan Air Perol dan Wakaf Bharu yang keseluruhannya dijangka menghasilkan **34.5 juta liter harian (JLH)** kepada **9,830** penduduk

RM10 juta kepada Jabatan Sumber Air Negeri untuk melaksanakan **Projek Khas Bekalan Air** meliputi **15** buah projek

RM4.4 juta Projek menyediakan paip agihan dan penyambungan paip air ke **rumah penduduk miskin** serta paip alternatif

RM3.4 juta kepada Jabatan Sumber Air Negeri untuk membangunkan **Projek Pembangunan Takungan Air Pinggiran Sungai (TAPS)**

RM1.5 juta akan diteruskan pada tahun 2021 sebagai projek sambungan bagi meningkatkan pengeluaran air bersih

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

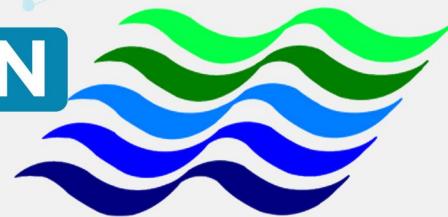

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

JABATAN PENGAIRAN DAN SALIRAN

RM20.66 juta
Perbelanjaan Mengurus

RM11.82 juta
Menaiktaraf kolam takungan air, pemeliharaan sungai-sungai, pemberian tebing sungai dan projek mendalam beberapa sungai utama di Kota Bharu dan Tumpat

RM2.31 juta
Pembinaan jambatan atau lintasan dan kerja-kerja kecil

RM2.1 juta
Program infrastruktur pertanian serta kemudahan dan saliran untuk pertanian

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

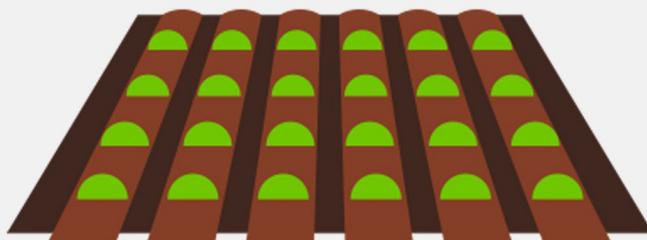
PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

KELANTAN JELAPANG MAKANAN NEGARA (FOOD SECURITY)

FOKUS:

Mentransformasikan sektor pertanian ke arah peningkatan pengeluaran makanan dan komoditi industri termasuklah menjadikan Kelantan sebagai Hub Halal Utama Negara

PENGURUSAN

RM12.84 JUTA

Jabatan Pertanian Negeri

RM9.12 JUTA

Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri

RM1 JUTA

Perbadanan Kemajuan Pertanian Negeri Kelantan

RM660 RIBU

Jabatan Perikanan Negeri

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

KELANTAN JELAPANG
MAKANAN NEGARA
(FOOD SECURITY)
PROJEK

RM2.86 JUTA

Projek-projek pertanian meliputi
Bantuan Baja, Sambutan Hari Peladang
serta Promosi Pertanian dan Latihan

RM2.5 JUTA

Program Galakan Pertanian dan
Penternakan dan Perikanan

RM2.46 JUTA

Program-program
berkaitan pertanian

RM975 RIBU

Projek-projek perikanan

RM600 RIBU

Mengatasi masalah
tanah terbiar

RM350 RIBU

Bantuan Nelayan Pantai
atau Sungai dan Akuakultur

RM500 RIBU

Gerakan Pertanian Al-Falah:
strategi memperkasakan
agenda Bertani Satu Ibadah
ke arah yang lebih berimpak
kepada masyarakat

RM300 RIBU

Rancangan Perkembangan
Perusahaan Lembu dan
Kambing Tenusu

RM150 RIBU

Projek Pendidikan Pertanian
untuk golongan kanak-kanak
di sekolah terpilih melalui modul
Tunas Tani Al-Falah

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

ZON

INDUSTRI AKUAKULTUR DANAU TOK UBAR

Kerajaan Negeri sedang membangunkan zon industri akuakultur Danau Tok Uban melalui pembinaan sangkar terapung bagi pembangunan penternakan ikan air tawar **terbesar di Kelantan** sebagai salah satu Taman Kekal Pengeluaran Makanan di Negeri ini

**RM200
RIBU**

Peruntukkan untuk Eco Green Park iaitu ladang solar terapung akuakultur yang **terbesar di Asia Tenggara dan yang kedua terbesar di dunia**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

RM5.02 JUTA PROJEK-PROJEK **PENTERNAKAN**

Program

**Agro-
Pelancongan
Rong Chenok**

Rancangan

**Perintis
Pembangunan
Pawah Rusa**

Rancangan

**Pembangunan
Pawah**

Rancangan

**Perkembangan
Perusahaan
Pedaging**

Rancangan

**Pembinaan Pusat
Perkhidmatan
Veterinar &
Promosi hasil
penternakan**

Antara projek lain

Program pembiakan pintar, penternakan kerbau bersepada, Pembangunan industri puyuh & pembangunan program pengembangan veterinar

YAB DATO' BENTARA KANAN

USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

SEKTOR PEMBUATAN

Meningkatkan sumbangan sektor pembuatan kepada ekonomi Negeri Kelantan,

200 ekar tanah telah diluluskan
untuk **Kawasan Perindustrian IBS**
di Sungai Bagan, Machang

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

GERAKAN USAHAWAN BERDIKARI RM3.7 JUTA

Program - Program

Galakan Usahawan

Program Pembangunan
Kemahiran Usahawan

Gerakan Berdikari
Rakyat Kelantan

Galakan Perdagangan

Skim
Bina Usahawan

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

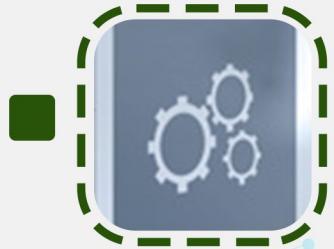

MAJLIS PEMBANGUNAN USAHAWAN KELANTAN **RM300 ribu**

Penyelaras Kepada Semua Aktiviti Dan Program

Jabatan / Agensi / Urusetia yang pelbagai agar masing-masing menyumbang kepada dasar dan halatuju yang ditetapkan

Menyelenggara Pusat Sehenti Produk Usahawan Kelantan Di Arked MPKB Bazar Tengku Anis

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PEMBANGUNAN USAHAWAN

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

**PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020**
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PELANCONGAN DAN WARISAN

RM5.48 juta

: Pembangunan Pelancongan dan Kebudayaan

(RM2.28 juta):

Tahun Melawat Kelantan yang dilanjutkan
sehingga 2021

RM3 juta:

Projek menaiktaraf prasarana pelancongan Pantai
Irama Bachok

RM2.5 juta:

Pembinaan Muzium Pertanian di Tumpat

NAIKTARAF INFRASTRUKTUR & PEMBANGUNAN PELANCONGAN

RM1.08 juta : Pembangunan infrastruktur pelancongan termasuk
kemudahan infrastruktur pendakian Bukit Panau dan
infrastruktur Pasar Terapung

RM500 ribu:

Projek pembangunan kampung tradisional

RM250 ribu:

Projek pembangunan khazanah dan warisan

**YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB**

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

TAMAN DAN PUSAT REKREASI

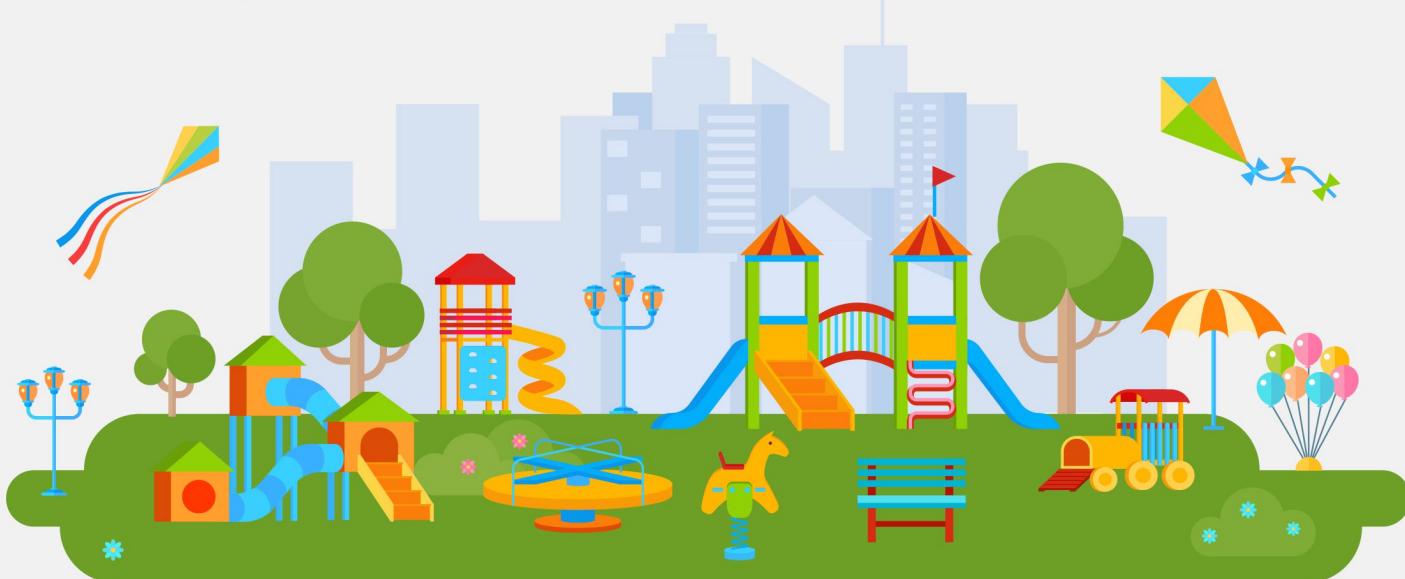
RM3 juta

Pembesaran Taman Awam di Pantai Cahaya Bulan

RM1.2 juta

Pengambilan balik bagi pembinaan jalan masuk ke Pantai Kundor

RM770 ribu

Taman Eko Rimba
Bukit Bakar

RM240 ribu

Taman Eko Rimba
Jeram Linang

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

NEGERI BERKEBAJIKAN

RM29.50 juta

Pengurusan Jabatan Kebajikan Masyarakat

RM26.06 juta

Bantuan-bantuan kebajikan

1. RM18 juta

Bantuan Am Bulanan
“Al-Musa’adah”

2. RM6 juta

Membela golongan
“Armalah” dan
Anak Yatim

3. RM1.05 juta

Bantuan Bencana Alam

4. RM1 juta

Bantuan khas
Al-Barakah

YAB DATO' BENTARA KANAN

USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

BANTUAN-BANTUAN KEBAJIKAN LAIN

1. RM8 juta
Skim Kifalah

3. RM5 juta
Program "Al-It'am"

5. RM1.8 juta
Bantuan baja

7. RM300 ribu
Program Pengurusan
Jemaah Haji

9. RM110 ribu
Bantuan persekolahan
bagi pelajar

11. RM50 ribu
Pelancaran Projek
Jaya Diri

2. RM4.35 juta
Program pembelaan
rakyat miskin

4. RM3 juta
Bantuan Perkahwinan
"Az-Ziwaaj"

6. RM400 ribu
Kesejahteraan rakyat

8. RM250 ribu
Bantuan Kelompok

10. RM100 ribu
Bantuan elauan latihan
sambil belajar

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

KELANTANKU
BERSIH

RM17.5 JUTA

Program kebersihan
dan keceriaan bandar
termasuk pembelian 12
lori kompaktor.

RM1 JUTA

Pengindahan bandar & pekan

RM600 RIBU

Pembinaan tempat sukan dan rekreasi

**RM400
RIBU**

Pembinaan
taman awam

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PROJEK KHAS

**RM1
JUTA**

**Taman Haiwan
di Jeram Mengaji**

**RM1
JUTA**

**Min i Z o o
di Kuala Krai**

**RM1
JUTA**

**Kemahang
Safari Park**

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

KESIHATAN & PEMULIHARAAN ALAM SEKITAR

RM2.5 JUTA

Kempen
Kesedaran
Kesihatan

Kempen
Penjagaan
Alam Sekitar

Bantuan
Penyakit
Kronik

Aktiviti
Pemuliharaan
Alam Sekitar

RM1 JUTA

Kesihatan Awam

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB

MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PROGRAM WANITA, KELUARGA, KANAK-KANAK, ORANG KELAINAN UPAYA DAN PEMBANGUNAN MASYARAKAT **RM7.5 JUTA**

Program Sedia Ada:

Program/Sumbangan Pembangunan
Dan Kebajikan Wanita

Pembangunan Jati Diri
Penerima Bantuan

Kebajikan Keluarga Dan Masyarakat

Tabung Usahawan Wanita

Majlis Perundingan Wanita

Pendidikan Awal Kanak-Kanak

Rumah Perlindungan Sinar Harapan

Latihan Wanita

Orang Kelainan Upaya (OKU)

Program Baharu:

Elaun Mudarribah

Subsidi Mamografi

Insentif Penubuhan Taska
Di Tempat Kerja

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

NGO DAN PERANTAU

RM2.75 juta

Peruntukan Kepada Pelbagai Aktiviti
yang melibatkan latihan sukarelawan,
pemberian-pemberian dan sumbangan-sumbangan
kepada Badan-Badan Bukan Kerajaan

RM1.5 juta

Peruntukan Bagi Program Dan Aktiviti
Hubungan Seranta

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PEMBANGUNAN SUKAN

RM16.25 juta

Pembangunan Madinatul Riyadhalah Bukit Merbau

▪ **RM14.75 juta**

Pembinaan infrastruktur Kompleks Sukan

▪ **RM1.5 juta**

Pembinaan jalan masuk

RM4 juta

Majlis Sukan Negeri untuk tujuan pengurusan serta pembangunan atlet negeri menghadapi Sukan Malaysia (SUKMA) dan kejohanan kebangsaan

RM2.1 juta

Menyelenggara dan membaik pulih pusat-pusat latihan, Dewan Serbaguna, Wisma Sukan di Jalan Telipot dan lain-lain pusat latihan

RM2 juta

Penubuhan Sekretariat SUKMA sebagai penganggar Sukan SUKMA pada tahun 2024

RM1 juta

Penyertaan atlet-atlet dari Negeri Kelantan ke Sukan Malaysia ke-20 yang akan diadakan di Johor Darul Takzim pada tahun hadapan

RM 300 ribu

Pembangunan sukan di jajahan

RM 300 ribu

Sumbangan kepada Perbadanan Stadium Negeri

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

PERPADUAN KAUM

RM1.5 juta :

Program hubungan masyarakat antara kaum dan antara agama

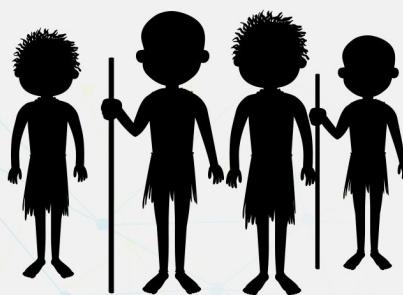
RM250 ribu :

Program-program Pusat Integrasi Antara Kaum

RM200 ribu :

Pembangunan masyarakat orang asli

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN

Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

PERSIDANGAN KALI KETIGA PENGGAL YANG KE-3
DEWAN NEGERI KELANTAN KE-14 TAHUN 2020
19, 22 & 23 RABIULAWAL 1442 | 05, 08 & 09 NOVEMBER 2020

Penghargaan

“ Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada semua **Ahli-Ahli Yang Berhormat, Pegawai-Pegawai dan Kakitangan Kerajaan, Badan-Badan Berkanun, Penguasa-Penguasa Tempatan, Pegawai dan Anggota Keselamatan, Pemimpin-Pemimpin Masyarakat dan seluruh rakyat Negeri Kelantan** yang telah sama-sama berusaha untuk mewujudkan suasana “baldatun toyyibatun wa rabbun ghafur” di negeri yang kita sayangi.

Dalam aura suasana sambutan **3 Dekad Pentadbiran Membangun Bersama Islam**, sama-sama kita memanjatkan kesyukuran kepada Allah SWT di atas taufiq dan hidayah-Nya kita semua berada pada tahap ini. Sedikit sebanyak kita semua telah menjadi sebahagian daripada perjuangan yang panjang ini. Semoga kita semua istiqamah bagi mengejar keredhaan Ilahi.”

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

Harapan & Doa

Marilah kita sama-sama berdoa agar Allah SWT mengurniakan keberkatan dan rahmat-Nya agar Belanjawan Negeri Kelantan Tahun 2021 yang bertemakan

“Berkat Perpaduan, Kelantan Sejahtera”

dilimpahi rahmat dan keberkatan daripada-Nya.

Semoga Allah S.W.T memperluaskan keberkatan rezeki-Nya kepada rakyat negeri ini sebagaimana firman Allah;

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَسْطُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقَتْ
مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

၃၁

“Katakanlah (wahai Muhammad): "Sesungguhnya Tuhanmu memewahkan rezeki bagi sesiapa yang dikehendakiNya di antara hamba-hambaNya, dan Dia juga yang menyempitkan baginya; dan apa sahaja yang kamu dermakan maka Allah akan menggantikannya; dan Dia lah jua sebaik-baik pemberi rezeki"
(Surah Saba': 39)

YAB DATO' BENTARA KANAN
USTAZ DATO' HAJI AHMAD BIN YAKOB
MENTERI BESAR KELANTAN
Pengerusi Jawatankuasa Tanah, Sumber Asli, Perancangan Ekonomi dan Kewangan

KERAJAAN NEGERI KELANTAN